

[Krag.]

ca. 165 Mill. Kr., og for, hvis det skønnes fornødent, at hæve Detail-Pristallet fra 162, som det var i Januar 1934 — nu er det vist steget til 165 —, op til Niveauet fra 1929 vil der kræves en Forøgelse af Seddelmængden paa mellem 5 og 10 pCt. eller vel ca. 30 Mill. Kr.; med andre Ord, Omsætningsmidlerne maa forøges med ca. 190 Mill. Kr. eller meget nær det Tal, som Venstre, da vi udarbejdede vort Forslag om Oprettelse af en Krisefond, regnede med vilde blive nødvendigt.

Spørgsmaalet er da: Hvorledes skal disse øgede Omsætningsmidler tilvejebringes? Det maa efter vor Mening ske gennem Nationalbanken paa Grundlag af Statsobligationer, som under visse Former burde kunne gaa ind i den metalfrie Dækningsfond, varierende efter at holde Pristallet omkring de 150, saaledes at man forøgede denne Dækningsobligationsmasse, efter som Pristallet gik over eller under Normen de 150.

Her er der efter min Mening Forhold, som bør gaa ind i Overvejelserne ogsaa angaaende Lovforslaget om „Danmarks Bank“, og derfor har jeg ogsaa over for den højtærede Handelsminister tilladt mig gentagende at pege paa Nødvendigheden af, at Rigsdagen faar fornøden Tid til Behandling af denne Sag; som sagt, Ordningen maa aabne Mulighed for, at der til denne store Opgaves Løsning af Banken kan ydes Krisefonden et saadant Laan, og det bør efter min Mening ydes rentefrit, idet Obligationerne gaar ind i det metalfrie Dækningskontingent. Og saa maa som nævnt det offentlige afgørende bidrage til gennem Krisefonden at sikre den forøgede Omsætningsmængdes Forbliven i Erhvervslivet, for det er naturligvis afgørende.

Efter min Mening er Midlet hertil Arbejders Igangsaettelse ved Støtte til privat Initiativ, en Støtte, som maa ydes paa billige Vilkaar, at Staten ogsaa overtager øget Andel i Risikoen ved Bankernes Udlaanspolitik og ogsaa i forstærket Grad iværksætter offentlige Arbejder, Veje, Skibsbygningsarbejder, for Kommunernes Vedkommende Fjernelse i stor Stil af usunde Boligkvarterer o. s. v., og alt naturligvis baseret mest muligt paa dansk Arbejde og paa danske Materialer.

Naar en saadan Politik gennemføres, saa indtræder automatisk Problemet Valutapolitikken her i Landet; man tvinges uvilkaarligt som Led i en saadan Politik ind paa valutariske Overvejelser. Og her vil jeg sige til det ærede Medlem Hr. Hans

Nielsen, at jeg er af den Opfattelse, at en ensidig Ændring af Kronens Forhold til Sterling ved en isoleret politisk Beslutning bør ikke finde Sted. En saadan Ændring maa ikke være Udtryk for en tilfældig, af forskellige politiske Hensyn ønsket Indsats; men den kan indgaa, bør muligvis indgaa, ja, vil muligvis automatisk indtræde som Led i en almindelig Saneringsplan, der tilsigter at skabe Balance, skabe Rentabilitet, udligne de to Pristal, hvorunder der leves og arbejdes, begrænse Valutakontorets Virksomhedsomraade til en Gruppe af afgørende Varer, samtidig med at man dog naturligvis bør sikre paa bedst mulig Maade Vareudvekslingen mellem Danmark og Aftagere af vor Produktion. Den indstiller sig som Led i en endelig Bekæmpelse af den Arbejdsløshed, som hærger Samfundet; den er maaske til syvende og sidst Vilkaaret for en virkelig Løsning af Beskæftigelsesproblemet.

En saadan Politik, omfattende disse Problemer, som jeg her nævner, er efter min Mening Betingelsen for, at Landbruget kan genoptage en ikke uvæsentlig Del af den ledige Arbejdskraft her i Landet. Vore Landbrugseksportindtægter i 1933 var desværre trods Kronefaldet væsentlig de samme som i 1932; men de vilde være blevet en Snes Procent mindre, hvis Kronesænkningen ikke havde fundet Sted fra Januar 1933, og det til Trods for, at Eksportvarernes Pristal i 1933 laa ca. 18 pCt. over Gennemsnittet i 1932, og Sterlingkursen, som sagt, i Gennemsnit laa 20 pCt. over Kursen i 1932.

Hvis der derfor skal tilvejebringes en Stigning i Prisniveauet op til 150 fra 129, tør vi ikke uden videre regne med at kunne opretholde en uændret Normalkurs, for Sterling paa 22,40. Herunder vil jeg for Resten gerne bemærke, at jeg ikke rigtig forstaar — og egentlig aldrig har forstaaet —, hvorfor man netop fastholder Tallet 22,40. Forholdet er nemlig det, at det, som Overenskomsten valutamæssigt gik ud paa, var, at 22,50 skulde være Svingningsmidtpunktet, omkring hvilket svage Bevægelser af Kronen skulde kunne finde Sted. Hvis man holdt sig nær op ad dette Punkt, hvad man efter min Mening burde, vilde det være af Betydning — og af ikke ringe Betydning — for Eksporterhvervene; for Landbruget vilde det betyde en halv Snes Millioner Kroners Forbedring af Indtjeningsvejen aarligt.

Men jeg gentager: Det, jeg her taler om, er ikke Udtryk for Kravet om en isoleret valutarisk Foranstaltning, en isoleret Kronesænkning som Led i en politisk Overenskomst, men derimod for det valutariske